

El Ateneo

Donatiu del Ateneo Obrero
de Olot

REVISTA DEL ATENEO OBRERO DE OLOT

PRECIOS DE SUSCRIPCION		
Socios	al año	1 Ptas.
No socios	"	2 "
Gratis á los Sres. protectores		

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN
EN LA SOCIEDAD
 Calle Fontanella, n.º 5

De los trabajos firmados
 son responsables sus autores.
 No se devuelven origina-
 les.



Como la semilla echada en fértil campo, germinó entre algunos la idea de buscar un punto donde acudir que á la vez que nos diera ocasión para el estudio nos ofreciera elementos de vida intelectual. Y esta idea, por muchos apoyada, por muchos aplaudida, ingresó bien pronto en el terreno de las realidades presentándose á los ojos de los demás compañeros llena de vitalidad intrínseca, creciendo con la cabeza erguida, á plena luz, infiltrada del sanitoso ambiente de una cultura exquisita, dando origen á una institución hoy por todos admirada: el «Ateneo Obrero».

Pero ello no bastaba. Como entidad social que era, necesitaba ciertos medios para facilitar sus comunicaciones exteriores, ciertos medios que llevasen más allá del local las mil manifestaciones de su vida interna. El hombre dispone ya naturalmente de estos medios: á la sociedad hay que proporcionárselos, hay que buscárselos y en tal caso en tal mo-

mento, la forma más apropiada y más natural si cabe, es el periódico ó revista, pero el periódico ó revista que sea trasunto fiel de la institución á que vaya destinada, el fiel reflejo del alma que la vivifica.

Por esto es por lo que nosotros hemos determinado nuestra voluntad á lo que el imperio de las circunstancias requiere, á proporcionar á nuestro templo de la instrucción y del estudio lo que de tiempo demandaba con manifiesta insistencia; por esto es por lo que nosotros hemos decidido dar á la luz pública esta revista que deseamos sea la fidelísima imagen escrita del alma que palpita en nuestro recinto cerrado, tendente única y exclusivamente a extender las ansias que todos sentimos de trabajo é instrucción.

Y ahora permitidnos que desde estas columnas dirijamos á la prensa en general y en especial á la que dedica sus esfuerzos al bienestar moral y material del obrero nuestra salutación más atenta y afectuosa.

La Redacción.

N.º 920.

que repugnan al home cult els despreciats, els odiosos.....

La missió del pare, la missió del llibre, la del mestre, la missió de tots, es la de enlayrarlos aquests sentiments ó sigui fer que aquests sentiments, aquestas aspiracions que caminan arrant de terra 's transformin y elevin, se reformin y purifiquin. Aquest es trevall que vol fermesa, vol constancia, que 'l camí es plé de dificultats; més aquestas dificultats l'home fort las ha de véncer y ab son esfórs personal, ab l'imperi de sa voluntat individual ha d'anar dolsificantlos, enaltintlos, sutilisantlos, com si diguessim, fins que aquells sentiments, aquellas aspiracions que caminaavan arrant de terra comensin á á ascendir progressivament, regularment, indefinidament...

L'home que al mitj d'aquest camí permet que sa voluntat trontolli y defalleix ó 's cansa, quedarà olvidat y trepitjat: mentres els altres, els fermes, els constáns, els progressius anirán definiint ideas, concretant conceptes, formant en fi sa personalitat en l'ambient d'aquella especial cultura que es el sagell de l'home superior, del verament home.

EDUÀRT BASSOLS Y MASSIÀ



La verdadera força

EOM més la humanitat va guanyant camí per la penosa via de la seva dignificació, quina fórmula es l'estat civilisat, més se va demostrant que la verdadera potencia, el màgich alsaprem de totes les forces, es la inteligencia del home.

Aquest fet es constant en tota la Historia! tant en la guerra com en trevall, com en tota mena de lluyta

guanya el de talent més conreuhat per l'estudi.

Aixís en la lluyta noble y justa del proletariat pel seu ver millorament social, el conreu de la seva inteligencia la verdadera instrucció es un'arma indispensable pera arribar á la victoria.

Sense instrucció, la massa obrera sentirá les necesitas per instint, y buscará també instintivament la manera de satisfacerles, pero com que no tindria la conciencia dels drets que té de satisfer aquelles necessitats, obrará ce gament, per impuls, y d'aquesta manera d'obrar en surt casi sempre la violencia que sempre destrueix, y poques vegades resolt res.

En cambi, l'obrer instruit, sab el perquè té dret á la vida com qualsevol home, sab que les crisis de l'Humanitat nos resolen sinó gradualment y per aixó sab que no 's pot arreglar ab la violencia el problema social del que ell n' es un factor.

Per la instrucció li creixen les forces que va utilisant, concienment per anar guanyant avuy un pas, demà un altre, cap el seu ideal y encara que aquest siga llunyá com ho son tots els ideals, la instrucció li serveix á tot' hora per la seva defensa actual perquè á un home instruhit no es possible tractarlo com á una bestia de carga.

Per aixó entench que es una força molt més positiva per la classe obrera un Ateneu ben organiat, que quatre societats de resistencia.

En els paissos civilisats, fa molt temps que l'obrer ja ho sab aixó, y prou que se 'n aprofita; en el nostre tot just comença á endonarse 'n, però molt es començar.

Entre tant els obrers olotins ja han demostrat fa temps que la desitjan aquesta força de la instrucció, el seu Ateneu y aquesta publicació en son bona prova.

4.—EL ATENEO.

Ara sols manca que tingan constància y tots els ajudém, els que puguin ab sa protecció material, y els que també som obrers, encara que sense brusa, ab la nostra franca cooperació personal.

Per deber, per dignitat d' homes, per egoisme propi, ens cal ferho á tots.

E. BARNADAS.

oo

L' Instrucció

es un alivio per la vida

MALGRAT els esforços, dignes de grans alabances que fan certs Centres per instruir els operaris y llurs fills, resultan casi sempre poch secundats, motiu que moltes voltes els fa estérils. L' instrucció dels treballadors á mon pobre criteri, deuria ésser tan àmplia com permetessin llurs forces, sos coneixements deuria deixar d' ésser rutinaris, la pràctica que dona la continuació mateixa del treball fet en determinat ofici ó art, es molt acceptable, però hem de confessar que's poca cosa, com á máxim ens pot donar certa agilitat y lleugeresa en el fet, que á voltes se converteix en trista rutina, pero may en coneixement intrínsech de lo que fem y del perque ho fem. Si els coneixements pràctichs d' un treball no van lligats ab els teòrichs y alguna volta ab el sentiment, no pot may arribar á ésser perfet, per conseguir el grau de perfecció possible, es indubtable tenim necessitat de la pràctica, de la teoria y dels coneixements apropiats al objecte qu' ens dediquém y son qualitatats que sols s' adquireixen ab estudi, instruintnos, educannos á fins el gust á la cosa. ¿Com se logra? Es

molt difícil de moment, al esforços dels pochos y falta l' esforços de molts.

Desgraciadament tots soms, més aymants de lo superficial, de lo bonich y de lo recreatiu, que de lo pràctich quan se tracta de fomentarla á un Centre á un Ateneo, tots volém contribuirhi, però cal dir que en lloch d' omplir llurs biblioteques en llibres adequats á ses necessitats, fem un calendari de noveles, de grans autors, aixó si; jo no vull negar que per expansió, per recreo y per distracció serveixin, però si que diré que á voltes son més perjudicials y venenosos, que útils al fi per quin es criat el Centre.

Deuriem pendre exemple de la Diputació provincial y del municipi d' Oviedo que ha sollicitat y obtipgut per R. D. del 18 d' aquest mes, una subvenció per la creació d' una Secció d' Estudis elementals de comer agregada al Institut de la mateixa ciutat.

¡Oh com desitjaria jo que l' obra educativa empresa per l' ajuntament y diputació d' Oviedo fos imitada per totes les corporacions! Però no sencillament copiada y sense cap estudi de les necessitats qu' ens rodejan y de les conveniencies útils á nostre poble, sinó que posant á més una escola d' arts y oficis, d' instruccions, d' ensenyanse agrícola y industrial segons fossin les condicions, aptituts, inclinació ó afició propies al caràcter y temperament de cadascú, llavors si que podriem esperarne resultats palpables.

Si aixó's feya y tothom hi ajudava segons ses forces y á nostra comarca s'hi establissin escoles de tal natura, com cambiaria l' estat de nostra ciutat. ¿Volém res més hermós y més lògich que tenir medis d' instruhir al operari ab elements adequats al desarotillo de llurs aficions y aptituts y poguer donarlos els coneixements indispensables per no tirarse indefensos á la

lluyta per la vida y fer que sos fills y fins ells mateixos tinguin medis per enaltir llurs facultats? En cambi ¿volém res més horrorós que l'analfabetisme estés á tot arréu que denigre á fins nostre ser?

Molt es y molt diu, que tinguém operaris que 's preocupin de l'instrucció primaria, aquest fet vol dir que tenen set d'instrucció, aixó els honra y els fa dignes de tot apoy, jo ple d'entusiasme els felicito, puig comprench es un esforç que demostra verement que dins llurs cors hi corre encare ardenta sanch nova, sanch de regeneració indispensable als pobles ayments del ver progrés.

Ateneo d'Olot, procura seguir la marxa progressiva, ton ideal deu ésser sols instrucció, procura formar un gran bloch d'educació, vosaltres sou l'ánima del poble, si vosaltres feu medis per criar un centre docent, prompte veuréu per arréu vostres fruits esparcits, vostre entusiasme coronat, Catalunya vos deurá en part la seva regeneració, no duptéu que l'instrucció es un gran alivio per la lluyta de la vida.

JOSEPH J. SACREST.

oo

L' IDEAL HUMÀ

MOLT ha caminat l'humanitat cap el seu perfeccionament, però encara no 's trova de bon tros á la meytat de la seva llarga y tortuosa vía. Encare al extendre la mirada per l'immensitat dels continents ve-yém terres y més terres ocupades per homes que viuen en el més embrutidor salvatjisme, visquent sols per estar en contínua guerra ab les tribus vehines, ses eternes enemigues; no niuen en llurs cors, ni l'afició al treball, ni al estalvi que, ori-

ginant la riquesa, farian avansalse cap á la civilisació.

Encare hi ha pobles y més pobles ahont l'esclavitut fa presa de ses dones y de moltíssims homes per no havershi, escampat ó no haver posat en práctica les doctrines del Redemptor del humá llinatje. Encare l'analfabetisme trava les quatre quintes parts dels cervells humans. Encare l'instint feréstech de la guerra trova partidaris en totes les nacions: tant si passen per civilisades com si tot just illumina les seves encontres un ténue y boyrós ratx del astre de la llibertat, sense que arriui el desitjat dia del desarme y de la pau universal, y que solsament la justicia y la rahó siguin les encarregades de resoldrer les diferencies origen de tantes calamitats; deixant l'arme per empunyar l'eyna del treball y convertir els creuhers y acorassats en vapors mercants.

Encare la seducció, cami de la prostitució, pesa sobre gran nombre de noyes de les classes menesteroses sense la deshonna y el cástich que mereix el seductor. L'unió legal dels dos sexes, no 's fá, moltíssimes vegades, en l'época de la joventud ni baix una base de perfecte igualtat. Les dones casades se veuen obligades d'abandonar per llargues hores llur casa y á la familia per ajudar al marit á guanyar el pa de la familia. Les criatures no poden assistir á l'escola elemental fins els dotze anys, ni en la d'arts y oficis dels dotze als quinze.

Encare no ha desaparecut l'odi de races, com si tots els homes no tinguessin un mateix principi y un idéntich fi. Les fronteres subsisteixen impedint la llunyana formació del estat-raçe; del encare més lluny estat-continent; y, no veientse no més qu' en somnis el futur estat-Terra.

La pena de mort ni l'instint de

6.—EL ATENEO.

bartres, han desaparegut de les costums y, per lo tant, ni de les lleys. L'afició al estalvi no es general; ni existeixen per totes parts caixes d'estalvi subvencionades per l'Estat á fi de que's desarrotlli tant lloable virtut. Les utilíssimes societats de segurs mútuus y de beneficencia no están exteses per tot lo mon. Y per fi, encare es pert en l'infinit el dia que tots complirem aquell sublim precepte imposit per l'Altíssim: estima al pròxim com á tú mateix.

R. PUJOLAR.

oo

¿CRIDÉM?

Si; cridém ben alt que 'ls obrers s' han d' instruhir.

Cridemho ben fort ¡visca la cultura!—pels obrers— que hem de volguer *tots* que tots els obrers siguin civilisats ¡que siguin homes! y no instruments, massas de carn pel llop.

¡Qué siguin homes....! ¡vol dir molt esser home!

Y no son ben homes; els obrers que no saben parlar de res, els que no saben llegir res, els que ni saben escriurer á la familia, els que sempre han d' anar ab la rahó de la forsa perque no sabent res, la seva rahó, de forsa no 'n té.

La rahó de la forsa—encare que salvadas algunas distincions—comensa per las bofetadas y á voltas acaba fins ab bombas y desgraciat qui ha de seguir aquest camí, per falta de instrucció que per més rahó que tingui, la societat el rebutja com las onadas als suros, que 'ls llenza á la platja fins per no soportar tan insensible càrrega. La pobresa material, en un assil humanitari hi trova remey; la pobresa moral, la miseria d' instrucció fins de

lo més humanitari arriba á ser escarnit, perque sembla ley natural que 's respecti més á la bestia *ensenyada* que al pobre que no sab ni posar llur firma, ni llegir al calendari,—per més grós que sia el número,— el dia que guanya ó demana el pá.

De la falta d' instrucció y la poca cultura que té 'l poble, venen els flagells que sofreix; venen las vergassadas dels potents en tot y, la denigració del obrer que pocas vegadas pot lograr els seus ideals de reivindicació y justicia, quedant sempre postergat, com cosa *útil* pera produhir riqueza als altres: com carn que 's dona al gós del amo pera que s' engreixi, se fortaleixi y aixís poguer defensar més al déspota; als que del obrer incult ne fan la máquina que á dojo raja or provinent de sanch de pobre.

.....
Culturat poble, obrers estudeu que aixís la forsa dels molts s' equilibrará ab la forsa dels que serán menos. Llavors tú poble governarás ab ells.

Cuan la cultura y la verdadera instrucció social entri per las fábricas y talleres, pels camps y, pugi fins á las montanyas, allavors, ¡oh poble! tú governarás per la sencilla rahó d' ésser més gran, més potent.

El dia que 's logri la verdadera cultura y instrucció del poble... ¡oh! obrers el vostre triomf pera la reivindicació dels vostres drets com á homes que perteneixen á la societat y que tenen dret á viurhi, será una realitat.

.....
¡Sense sanch vessada inutilment sense víctimas —á voltas ignocents—, sense sorolls aixordadors que de res curarán; ¡sense la guerra fraticida! y, no més ab l' estudi... ¡Quin bell triomf!

BERGA Y BOADA

Olot 4-2-1908.

UN PENSAMENT

NAIX la flor y á dins del bosch
solitaria s' esponcella,
si ningú li porta amor
anyoradissa 's corseca.
Jardiner, bon jardiner
ves al bosch, que flors t' esperan.

Naix l' obrer y á dins del mon
perdut camina sens' esma,
si ningú l' estima ab fé
las angoixas l' atormentan.
Com las flors, un jardiner,
voldria l' obrer que pensa.

JOSEPH SOLER.



UN BON PAS

APARICIÓ á la llum pública del
primer periódich portavéu del
«Ateneu Obrer» oloti, representa un
bon pas donat cap al ideal de cultura
que perseguim quins desitjém una
Catalunya culta y próspera moral y
materialment.

Tots els vers olotins poden estarne
joyosos d' aquesta senyal de progrés,
perque aixó parla molt alt en bé de
la cultura olotina y aquesta veu re-
truny llunyanament.

Si no fós l' analfabetisme que jun-
tament ab la desmoralisació son ré-
moras pera 'l progrés veritable, altre
mellor seria la sort de nostra Pàtria,
puig que l' instrucció fomentada ab
la moralitat obra las potencias á la
rahó y delma prossehits á la forsa
bruta.

Y l' ideal suprém de verdadera
civilisació que tant anhelem y que
desgraciadament estém molt lluny
d' assolir, no es més qu' el predomi-
ni de la forsa de la rahó sobres la
rahó de la forsa.

LLUÍS TORRAS.

QUAN la cultura d' un poble au-
menta, augmenten també les se-
ves aspiracions vers la cultura.

Aixís veyém com en qualsevol po-
ble de pagès, ahont el saber de lletra,
el saber agalar un llibre, una ploma,
se considera com una cosa que fa no-
sa per saver agafar la fanga ó la des-
tral, les seves aspiracions no son
altres que saver lo estrichtament
necessari, y encare á voltes no ho sa-
ven prou, pera portar els comptes,
més ó menys intel·ligibles al amo, ó
al procurador, y aquesta es la causa
de lo poch concorregudes que 's
veuen les Escoles de pagés, y encare
per criatures de quatre á vuyt anys,
donchs que quan sos pares creuen
que son prou grans, sos fills, per
anar á guardar els porcells ó els bous,
ja 'ls en treuen.

Més quan la massa d' un poble,
bellament representada per la classe
obrera, ja te qualque cultura, encare
'n vol més; no 'n te prou de lo que
sab, vol saver més, y per aixó te
necessitat d' ajuntarse en societat, una
societat que progressi, y que 'l vulgui
el progrés, y que busqui tots els me-
dis d' adquirirlo, lliure de tota classe
d' idea política que dificulti sos pas-
sos vers dit progrés.

Y per aixó reviuua gran alegria al
tenir esment d' aquesta revista, y que
suposant que anirà per son recte ca-
mí y no seguirá les vies que conduhei-
xen al obrer á la degradació y al des-
prestigi devant de les demés perso-
nes, desde aquestes ratlles tinch l' alt
honor de saludar als organitzadors y
á tots els socis del «Ateneu Obrero» y
al mateix temps que 'ls felicito y els
encoratjo, {pera seguir avant, en la
tasca que tenen empresa.

JOAQUIM VAYREDA Y AULET

Olot y Febrer de 1908

La Processó

(APUNTACIÓ)

Es al cayent de la tarde. Tothom de la vila s'ha llesat fora de casa. El carrer Major per ahont ha de passarhi la processó está abarrodat de gent; va de gom á gom. En les finestres y balconcs de les cases, pot dirse que ja no hi cap una agulla. Els joves se passejan carrer amunt carrer avall encantantse de mirar els balconcs florits ab un bé de Deu de noyes qu' enamora, y glateixen de no poder dilshi res. Per aixó, quan ne troben algunes á peu plá que s'encaminen cap á n' alguna casa, tot es tiralshi amoretes. ... Y elles rojes de satisfacció y agrahiment, no saben dissimular, y 's giren y 's belluguen, y parlen ab les amigues del costat y riuhén, y fan mil punts de més.....

En un dels balconcs d' una casa hi há una parella. El jovent que passa prou se la guayta, pero la parella no s' adonave de ningú enrahonant seguit, seguit, mirantse l' un al altre somrisents, embalits.....

Y la gent va passant amunt y avall del carrer....

Fosqueja.

—Ja venen! ja venen!.... crida la quitxalla al veure cap al indret de la plassa del Carme un resplandor grogós.

Y la gent s' arrambla á les cases, se agombola á les cantonades.... Y passa la processó. Els indispensables gegants y caballins la precedeixen, després venen banderes y gonfanons, y caminant lentament, els acompanyants ab atxes enceses, y 'l pendó principal seguit de una música ... Va desfilant acompassada y calmosa.... Y ve la Verge portada en un tabernacle guarnit de flors, y avençant ab magestat. Y al seu pas, se trenquen les converses, y no s' ou més soroll que 'l de la música y tothom se treu la gorra al veure la seva Patrona, la Patrona de la vila... L' Ajuntament segueix á la Verge donantli guardia d' honor.....

Y va passant la processó. Va allu-

nyantse cansonerament la grogosa claror dels ciris, l' embaumadora flayre de les flors.....

La gent corra cap á un altre lloch pera tornarla á veure.

En el balcó aquell hi segueix la parella enamorada desgranant lo seu rosari d' esperances y ilusions, mentres la processó va perdentse, y la Verge brilla com un estel allá dalt de tot del carrer, al trencar per una cantonada...

JOSEPH M.^a AGUIRRE.



L' OBRER deu aspirar á instruirse deixantse d'enlluernaments y inspirantse en un sentit práctic que 'l fassi fugir de pretensions ridícoles. El camp del saber es molt ample y llarguíssim el camí que hi porta, perxó al empendre 'l cal lligarse bé les espardenyes y marcar-se fites, puig d' altre modo es perdre 'l temps endevades y no anar en lloch.

Cada obrer es un especialista en la seva feyna y aquesta es la que més l' interessa dominar. Té, donchs, gran valor pera ell tot lo que 's refereix al ram á que 's dedica, perxó 'ls obrers que fugint de la rutina han volgut avensar estudiant á fondo lo que mouhen ses mans, han arribat no sols á mestres del ofici, sinó á notabilíssims inventors.

Aixó no 'l priva d'enterarse d' aquells coneixements generals com la moral, l' higiene, l' educació que no son verdadera ciencia, però que interessan á tothom y fan sia civilisat y culte 'l país ahont hi dominan.

SEBASTIÀ SANS Y BORI.



AVANT....

QUAN ja fá temps varen dirme s' havia iniciat entre un entussiasta estol d' obrers la idea, per tots conceptes lloable, de fundar un "Atenú Obrer," va venirme á la memoria el naufragi d' altres institucions que, si bé fundadas per

10.—EL ATENEO.

En l'estudi es ahont vos encaminen y vos senyalen el que havéu d'agafar, en l'estudi vos donarán els consells necessaris per fer de vianants en un de aquests viarany, sens espinarse ni entrabancarse.

En abdós hi trovaréu els mateixos casals ab iguals noms pero en diferent modo d'ésser.

Partiu del colegi y dels dos viarany seguieu el de la dreta. Es una costa escabrosa y enrocada, costosa de pujarla. Després d'haverla empresa veuréu que tots els caminants que la creuhen suhan, suhan las fatigas del treball penós á quin havém de posarnos, perquè aquesta es la voluntat del Creador. Ell ens digué "guanyarás el pa ab el suhor del teu rostre" y nosaltres hem de seguir-la aquesta ordre. Durant las sis primeras jornadas veurás sempre lo mateix ó sia el ser humá, suhant y treballant joyós y alegre. Vindrà la séptima y llavors trovaréu un poble bulliciós, ab tots sos habitants endiumentjats, fruhint del plaher dels divertiments honestos, joyosos de poguer en aquell jorn reposar de las fatigas dels días abáns.

Atureushi en aquell poble y trovaréu societats, societats de tota mena, instructivas, recreativas, políticas, pero totes montadas á la moderna, totes allunyan de sas entranyas l'embrutidor vici. Trovaréu teatres formals, no dels que perverteixen el cor del home, no, dels que envileixen el ser racional. Allá tot-hom gosa, no veuréu pas captayres demanant almoyna, tampoch veuréu infants que blasfemin y comensin ja á embrutirse ab el joch. Contemplaréu els nins com compleixen sos debers, com fan lo que sos pares y sos mestres els hi han infiltrat en el cor.

Passant amunt d'aquesta costa escabrosa y escarpada, be n'hauréu sofert de suhadas al pujarla, be n'hauréu patit de desencanyans al creuharla, però el ser al cim respiraréu l'ayre pur de la montanya, fruhiréu la bellesa de la natura, gosaréu una pau eterna, una alegría per sempre. Aquest es el camí del *bé*.

Are creuhém l'altre pero no més per contemplarlo, may per seguir els que 'l caminan. Aquest es una baixada llisa sense rocams que á sos vianants entrabanquin, creuhemlo y poch veurém regalimar del rostre de sos vianants la suhor del treball, veurém com fruheixen, veurém com gosen ab divertiments que nosaltres debém abominar, aborrrir y allunyar. Las sis jornadas primeras las contemplaréu igual que la séptima, no 'n fruhiréu d'aquell contrast que fa la gent endiumentjada y enjolida de l'altre camí. Veuréu també societats, pero societats pervertidas, societats que donen vida dintre elles el vici del joch, de la beguda y d'altres tant ó més dolents.

La germanor dels homes allá no existeix, tots tenen sols ràbia, enveja y rencor. Y trovaréu teatres perversos, teatres embrutidors que tindrien d'ésser la vergonya del home, abominats per tot ser. Els captayres que segueixen aquell camí, no son més que sers que 's valen de totes las manyas per inspirar compassió. Els infants els sentiréu blasfemar y pronunciar paraulas que vos sonarán com fortes punxadas á las orellas, y 'ls planyaréu á aquells sers que no sapigueren trovar el verdader y bon camí de la vida, puig aquell que segueixen es el camí del *mal*. Costa poch baixarlo, pero 'l ser al fi ens trovém en un precipici, en un abim, tots plorarém sempre més el no haver seguit el camí costós y de penyas escarpadas.

Al final, las roas de l'un son flayrosas, las del altre, amargas, las alegrias del primer son penas en el segón, els sers que en del *bé* son homes en el del *mal* son monstres.

Pera sapiguer donchs quin empendrer sens equivocarvos, es precís que en la escola vos instruhíu y eduquéu. L'home que en son cor té infiltradas las reglas de l'instrucció y 'n son ánima las bases d'una bona educació seguirá sempre aquell camí escabrós que l'ha de portar á una fi dolça y plahorosa.

L'home ignorant y ineducat seguirá el camí llis porque no sap que al fi hi té de trovar un abim infranqueable

ahont plorará amargament la equivocació, y 's penedirá de no haver sabut las reglas instructivas y las bases educativas.

Sols una cosa dech dirvos:
Instruiuvos y Eduquevos.

JOAN B. SOLANICH.

Olot, Janer de 1908.



QUAN cada taverna sia convertida en escola y cada café en cooperativa y en caixa d'estalvis y previsió, caurá per si sola aquella muralla fatídica que envolta 'l cercle que s'escau al cim del puig del Roser, ahont cada any y en determinats dias se perverteix el sentiment del nostre poble, ab el barbre y anticatalá espectacle de la, pera vergonya d'Espanya, nomenada *fiesta nacional*.

Allavors en aquell cim podrém aixecarhi una casa de curació pera 'ls obrers malalts y posarhi el titol "Temple de la pau, del progrés y del bienestar social olotí".

J. MESTRES.



RECULL POBLE

OBRERS! companys de feyna, llegiume y repasséu tota aquesta revista nostre, ben nostre.

Me 'he entussiatmat al veurerla de bells pensaments florida, siguent tots d'un mateix color, color educatiu y instructiu, ab un transparent que no pert, transparent de germanor. Aquests son els pensars que en nostres cors havém d'acullir, que ells ab sos olors sanas, soñ els únichs y privilegiats per destruir per sempre els corchs maléfichs que entre mitj de 'ls obrers hi nien.

Reculliulos en vostres cors, que si ho teu, faréu d'un poble malaltíç, un poble sá, fort y lliure del infinit nombre de microbis qu'ens embruteix y destrueix.

Aculliulos tots aquests pensaments que aixís tots els mesos porém flayar la fragancia d'una nova florida que escampará sos olors per aquest jardí nostre, anomenat jardí de la instrucció.

E. HOSTENCH.



UN PENSAMIENTO

Mi alegría es inmensa... mi gratitud es profunda, adelante compañeros, yo os felicito por el pensamiento luminoso que habeis tenido al fundar este periódico que ha de ser el reflejo pensamiento del «Ateneo Obrero» de Olot, que lleva como estandarte el sagrado nombre de instrucción del proletario.

La obra que llevais á cabo, antes en Olot hubiera sido cosa dificilísima, casi podríamos decir de 'romanos pues yo os vuelvo á felicitar de nuevo queridos compañeros y amigos, sois luchadores y venceis en la lucha, pues al fin de la jornada vuestros han de ser los lauros que habeis conquistado en la contienda, nadie tiene derecho á disputároslo.

Me pedis un pensamiento, que queréis que os diga pobre de mi; si tengo más buena voluntad que talento... pero vaya, no os lo puedo negar, aunque sea yo el más humilde de todos; allá vá.

El ciudadano que se opone á que haya instrucción en su país si no es un dejenado es un mal patriota, pues priva á la ciencia de hombres ilustres y á su pátria de buenos ciudadanos.

El sér que no es instruido y educado está propenso al mayor de los infortunios pues puede caer fácilmente en la senda del vicio embruteedor ó en el camino del crimen más estupendo.

NICANOR MARULL.

SECCIÓN OFICIAL CRÓNICA

La Junta directiva para el presente año quedó constituida en la forma siguiente:

Presidente, José Lafora.—*Vice-presidente*, Pedro Ferrés.—*Tesorero*, Juan Falguera.—*Secretario*, Eudaldo Hostench.—*Vice-Secretario*, Gaspar Caritat. *Vocales*, Jaime Planagumá, Juan Teixidor, Juan Coll, José Lafora y José Gratacós.

Dicha Junta regirá hasta el próximo Junio, en cuyo mes será nombrada una nueva, en la que entrarán miembros socios de número, pues en reunión última se acordó que tuvieran voz y voto, como los socios fundadores.

La Junta de instrucción está compuesta de los Sres. José Lafora, José Gratacós, Juan Gurt, Juan Teixidor y Sabel Costa.

El sábado próximo, dará la segunda conferencia sobre *Arte* nuestro amable socio y colaborador de "El Ateneo" don José Berga y Boada.

† El día 28 del presente mes de Enero, dejó de existir D. José Vidal, socio de esta y director que había sido de los coros "El Laurel" y "La Violeta".

† Asimismo, hace pocos días falleció D.^a Ignacia Monsalvatje y Fosas, madre de nuestro estimado socio D. Ramón Artigas.

A las dos familias enviamos nuestro más sentido pésame.

E. P. D.

Quedan originales de diferentes y conocidos escritores, que no ha sido posible insertarlos por falta de espacio y tiempo material.

oo

TEATRO

Función del día 5.— *A la vora del*

mar, drama en un acto, *Un miracle*, en un acto también debido á la pluma de nuestro consocio y conocido escritor don José Berga y Boada, y la zarzuela en dos actos *Por un millón*, fueron representadas con esmero por los aficionados señores Teixidor, Hostench, Sargatal, Vila, Perez, Gruatmoner, Costa, Solanich y el niño Casas, admirablemente secundados por la Srta. Carbó y niña Mestres.

Día 12.—*Nit de sanch*, drama patriótico en un acto, representado con gusto por los Sres. Llovera, Vila, Teixidor, Gruatmoner, Perez, Costa y Pey. La comparsería acertada. *Parada y fonda*, del chistoso escritor Vital-Aza, dejó al público complacidísimo, desempeñando con maestría sus respectivos papeles los Sres. Vallmajó, Teixidor, Costa y Vila. Acertado el pasillo *Los rancheros*.

Día 19.—Gran velada en la que leyeron poesías los alumnos Casas, Boris, Casadevall, Obrador y los Sres. Gratacós, Vila y Solanich quién recitó una de original dedicada á este "Ateneo"

Las señoritas Carbó, Casas y el Señor Sargatal, cantaron admirablemente acompañados al piano por la Srta. Collmalivern y Sr. Prat.

Los niños Casas y Caritat representaron el moralizador diálogo *Los dos premios*.

Terminó la fiesta con un *Canto escolar*, ejecutado por una sección de alumnos.

El público salió satisfecho.

UN COMPARSA.

Para hoy con motivo de salir á la luz pública la revista, portavoz de esta sociedad, se ha organizado con elementos de la misma, una excelente función la que no dudamos será del agrado de cuantos asistan á presenciarla.

Se pondrá en escena la chistosísima pieza en un acto *Mata donas* y á continuación el renombrado monólogo, *El xicot del carboner*, cuya representación corre á cargo de uno de los alumnos de este Ateneo. Finalizando con la sin rival zarzuela, que tanto éxito ha alcanzado en cuantos teatros ha sido representada, *Los mendigos*.